

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Petra Pospíšila v právní věci žalobkyně: **Dřevo Trust - prodej, a.s.**, se sídlem Jaromírova 80/51, Praha 2, zastoupena JUDr. Ondřejem Moravcem, Ph.D., advokátem se sídlem Václavské náměstí 832/19, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolační finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2020, č. j. 31637/20/5200-11434-701858, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 10. 2023, č. j. 10 Af 34/2020-117,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 10. 2023, č. j. 10 Af 34/2020-117, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci Nejvyšší správní soud řešil dopad doručování písemností v rozporu s § 41 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, přímo daňovému subjektu namísto jeho zástupci a možnost zhojení takového postupu (v návaznosti na usnesení rozšířeného senátu ze dne 5. 11. 2025, č. j. 1 Afs 206/2023 - 103, č. 4720/2026 Sb. NSS). Dále se zabýval uznatelností úroků z dluhopisů žalobkyně v rámci daně z příjmů právnických osob.

[2] Správce daně zahájil dne 19. 9. 2017 u žalobkyně kontrolu daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období let 2014 až 2016. Výsledkem kontroly byly platební výměry ze dne 13. 3. 2019, kterými správce daně žalobkyni doměřil daň z příjmů za všechna

kontrolovaná období a stanovil související povinnost uhradit penále v celkové výši téměř 6,5 mil. Kč. Nebylo totiž prokázáno, že ke konci roku 2012 existovaly dluhopisy, které měla žalobkyně emitovat, že byly uhrazeny a že byly ekonomicky opodstatněné. Správce daně proto neuznal žalobkyní zaúčtované úroky z těchto dluhopisů jako daňově uznatelné náklady, jelikož nesloužily pro dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů podle § 24 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Správce daně platební výměry doručil dne 23. 3. 2019 přímo žalobkyni, ačkoliv ta měla v daňovém řízení zástupce.

[3] Žalobkyně sama (tj. nikoliv prostřednictvím svého zástupce) podala proti platebním výměrům odvolání, které žalovaný zamítl napadeným rozhodnutím. I to doručil dne 25. 8. 2020 přímo žalobkyni.

[4] Při projednávání následné žaloby Městský soud v Praze uložil žalovanému doručit napadené rozhodnutí i zástupci žalobkyně, k čemuž došlo dne 8. 5. 2023. Následně napadeným rozsudkem žalobu zamítl. Shledal, že správce daně i žalovaný při doručování pochybili (bod 117 napadeného rozsudku), to ovšem s ohledem na podání kvalifikovaného odvolání a žaloby nemělo vliv na zákonnost správních rozhodnutí (bod 126 tamtéž).

[5] Městský soud dále oproti žalovanému shledal, že existuje ucelený řetězec důkazů, ze kterého jednoznačně plyne, že dluhopisy ke konci roku 2012 existovaly a byly řádně vydané (body 185 a 206 napadeného rozsudku). Důvodů pro doměření daně bylo ovšem více, a proto tento nesprávný závěr žalovaného nevedl ke zrušení napadeného rozhodnutí (bod 207 tamtéž). Městský soud totiž souhlasil s žalovaným, že žalobkyně emisí dluhopisů – s ohledem na transakce popsané správcí daně a provedené v rozmezí dvou dnů – nemohla získat částku ve výši 100 mil. Kč (bod 142 tamtéž). Dále dle městského soudu žalobkyně ani neprokázala vynaložení získaných finančních prostředků na deklarovaný účel, pročez vyplacené úroky nemohou být daňově uznatelným nákladem (bod 145 tamtéž). S tím souviselo i neuznání výpovědí svědků Š. a Š. jako zcela nekonkrétních a neumožňujících dovodit existenci projektu, který měl být z emise financován (bod 212 tamtéž).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření

II.a Kasační stížnost

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností. V ní navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak napadený rozsudek, tak rozhodnutí žalovaného, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatelka předně namítala uplynutí prekluzivní lhůty pro doměření daně z důvodu vad doručování. Městský soud v tomto ohledu nesprávně aplikoval judikaturu kasačního soudu, jelikož materiální doručení založil na schopnosti stěžovatelky bránit se odvoláním a žalobou, a nikoliv na faktickém seznámení se zákonného adresáta (zástupce) s písemností. Je přitom povinností žalovaného prokazovat řádné doručení. V souvislosti s touto kasační námitkou také namítala, že městský soud porušil zásadu kontradiktornosti řízení, neboť se otázkou materiálního doručení zabýval z vlastní iniciativy, aniž by tím žalovaný před soudem argumentoval. Postup soudu má za překvapivý a nepředvídatelný.

[8] Dále stěžovatelka namítla, že napadený rozsudek je v otázce daňové uznatelnosti zaplacených úroků nepřezkoumatelný. Městský soud totiž vůbec nereagoval na její klíčovou

pokračování

žalobní argumentaci založenou na tom, že příjmy z dluhopisů byly použity na úhradu dividend. Oproti tomu městský soud uvedl, že žalobkyně žádné prostředky neobdržela, neprokázala použití na deklarovaný účel a ani ekonomickou racionalitu takového postupu.

[9] Dle stěžovatelky je rozhodující právě skutečný způsob užití získaných prostředků, a nikoliv původní záměry či účel emise. Její tvrzení byla přitom po celé řízení konzistentní. Stěžovatelka připomněla, že využití získaných finančních prostředků dokládají pohyby na jejím účtu. Prokázala výplatu dividend ze získaných prostředků, která je daňově uznatelná. Současně doložila i druhý důvod emise spočívající v investicích do hmotného majetku (nová provozovna, fotovoltaické elektrárny). Získané prostředky tak v plném rozsahu využila pro svoji podnikatelskou činnost.

[10] Konečně stěžovatelka rozporuje i nesprávný postup městského soudu při hodnocení výsledku svědka Š.. Jeho výpověď nemůže být označena za nevěrohodnou pouze na základě toho, že měl zájem na výsledku řízení. To je spekulativní a nepodložené. Pokud tak městský soud chtěl učinit, měl výslech provést sám.

II.b Vyjádření žalovaného

[11] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že městský soud posoudil otázku materiálního doručení správně. Souhlasil s tím, že ačkoliv se správní orgány dopustily pochybení, nemělo to vliv na práva stěžovatelky a zákonnost rozhodnutí. Prekluzivní lhůta tak před doručením napadeného rozhodnutí neuplynula. Městský soud pak ani neporušil kontradiktornost řízení, jelikož prekluzi (a s tím související otázky doručování) musí soud zkoumat z úřední povinnosti. Navíc žalovaný otázku materiálního doručování před městským soudem sám otevřel.

[12] Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti, žalovaný uvedl, že stěžovatelka s napadeným rozsudkem věcně polemizuje. Postup městského soudu přitom spočívá v tom, že není nutné vyvracet každý jednotlivý argument, ale je nutné se vypořádat se smyslem žalobní argumentace.

[13] Dále žalovaný připomněl, že daňová neúčinnost vyplacených úroků v tomto případě spočívá v neprokázání existence dluhopisů a neprokázání využití získaných prostředků na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných výnosů při podnikatelské činnosti. V návaznosti na obsáhlý výklad daňově uznatelných nákladů a popis sledu událostí v této věci žalovaný uvedl, že závěrům městského soudu není co vytknout. Celkový sled událostí neprokazuje ekonomickou podstatu emise. Bylo však na stěžovatelce, aby ji věrohodně a podrobně vysvětlila. Současně její rozporuplné odůvodňování emise neprokazuje faktickou potřebu finančních prostředků. Konkrétní způsob využití považuje žalovaný za důležitý faktor pro rozhodnutí o vnějším financování. Stěžovatelka ovšem neprokázala, že výnos z dluhopisů užila pro tvrzené účely.

[14] K výsledku svědků žalovaný uvedl, že námitky se míjí s odůvodněním napadeného rozsudku. Městský soud totiž uvedl, že závěr o jejich nevěrohodnosti založený pouze na zájmu na výsledku řízení byl žalovaným do značné míry korigován a není založen pouze na jejich *a priori* nevěrohodnosti. Dle jeho názoru z výpovědí nelze dovodit, že dluhopisy existovaly ke konci roku 2012. Opakování výsledku před soudem poté považoval

za nadbytečné, jelikož svědci byli vyslechnuti již v daňovém řízení. Kasační stížnost proto navrhnul zamítnout.

II.c Replika stěžovatelky

[15] Stěžovatelka v replice opět poukázala na neúčinnost doručení písemností a na to, že je povinností žalovaného prokazovat materiální doručení před uplynutím lhůty pro doměření daně. K výsledku svědka uvedla, že je lhostejné, zda správní orgány jeho výpověď *a priori* odmítnou pro jeho vztah k věci, anebo zda ji připustí, ale ze stejných důvodů dospějí k závěru, že nemůže jít o důkaz prokazující její tvrzení. Obsah výpovědi přitom nebyl v rozporu s dalšími provedenými důkazy. A pokud je veden spor o věrohodnost svědka, zásada přímosti vyžaduje jeho vyslechnutí i v řízení před soudem.

[16] K daňové uznatelnosti poté odkázala na hodnocení využití získaných prostředků Nejvyšším správním soudem v související věci (rozsudek NSS ze dne 27. 12. 2023, č. j. 2 Afs 200/2021 - 37), v níž kasační soud shledal, že totožné či obdobné podnikatelské záměry, jako jsou v projednávané věci, byly dostatečně konkrétní a racionální. V intencích tohoto rozhodnutí platí, že je nutné zkoumat účel, k němuž získané prostředky použila – a tím byla úhrada dividend a investice do hmotného majetku. Stěžovatelka následně doložila i další vývoj citované věci s tím, že správci daně nakonec dali za pravdu daňovému subjektu, dodatečné platební výměry zrušili a řízení zastavili.

II.d Duplika žalovaného

[17] Žalovaný k replice stěžovatelky shrnul jí odkazovanou související věc s tím, že v návaznosti na závazný názor správních soudů v „obživlém“ odvolacím řízení zrušil platební výměry a řízení zastavil. Totožně pak rozhodl i v případě stěžovatelky ve vztahu k úrokům z posuzovaných dluhopisů uplatněných ve zdaňovacích obdobích let 2020 a 2021. Nadále však setrval na návrhu kasační stížnost zamítnout.

III. Řízení před rozšířeným senátem a následná vyjádření účastníků řízení

[18] Při předběžném projednání první senát zjistil, že k otázce zhojování nesprávného doručování (tzv. materiálního korektivu) existují dvě rozporné judikатурní linie. Proto věc předložil rozšířenému senátu [§ 17 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“); usnesení NSS ze dne 29. 8. 2024, č. j. 1 Afs 206/2023 - 90].

III.a Závěry rozšířeného senátu

[19] Rozšířený senát dovodil, že:

„Doručí-li správce daně v rozporu s § 41 odst. 1 daňového řádu písemnost namísto zmocněnci přímo daňovému subjektu, je tato písemnost materiálně doručena zmocněnci, je-li z okolností věci zřejmé, že s písemností byl zmocněnec daňového subjektu seznámen, přičemž tato skutečnost může vyplynout i z reakce daňového subjektu na doručovanou písemnost. Pokud je z okolností konkrétního případu zjevné, že postup daňového subjektu vykazuje znaky zneužití práva na právní pomoc, k existenci zastoupení se pro účely doručování nepřihlédne do doby,

pokračování

dokud zneužití práva trvá“ (usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 Afs 206/2023 - 103, bod 63).

[20] K tomu nastínil i řešení několika typových situací:

„a) Na písemnost reaguje zmocněnec. Účinky materiálního doručení zmocněnci nastanou ke dni reakce zmocněnce, pokud nebude z podání zřejmé, že se s písemností neseznámil (pak nenastanou), nebo pokud nebude zřejmé, že se s písemností seznámil již dříve (pak nastanou ke dni, kdy se seznámil).

b) Na písemnost reaguje zmocnitel. Pokud zmocnitel obsahově reaguje na podání (nejde o blanketní podání), nežádá o doručení písemnosti zástupci a není zřejmé, že možnost zmocnitele vyrozumět zmocněnce je nemožná nebo výrazně omezená (například z důvodu omezení osobní svobody), nastanou účinky materiálního doručení zmocněnci ke dni reakce zmocnitele.

c) Na písemnost nereaguje ani zmocněnec, ani zmocnitel, ale je zřejmé, že se zmocněnec s písemností seznámil. Účinky materiálního doručení nastanou ke dni, kdy se zmocněnec s písemností prokazatelně seznámil (například nahlášením do spisu).

d) Na písemnost nereaguje ani zmocněnec, ani zmocnitel, přičemž z ničeho nevyplývá, že se zmocněnec s písemností seznámil. Účinky doručení nenastanou.

e) Zmocnitel udržuje správce daně v omylu o existenci zastoupení. S ohledem na okolnosti může jít o zneužití práva. V takovém případě by se hledělo na daňový subjekt, jako by nebyl zastoupen a účinky doručení nastanou již ke dni doručení písemnosti daňovému subjektu“ (usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 Afs 206/2023 - 103, bod 63).

III.b Vyjádření žalovaného

[21] Žalovaný ve svém vyjádření k závěrům rozšířeného senátu připomněl, že stěžovatelka uplatnila námitku nesprávného doručování až v žalobě a dříve na něj neupozornila. Dále uvedl, že odvolání podané přímo stěžovatelkou mělo 52 stran, na kterých obsáhle, podrobně a na vysoké úrovni polemizovala se závěry z daňové kontroly. Z toho dle žalovaného vyplývá, že s vydanými platebními výběry musel být zástupce stěžovatelky seznámen, a proto účinky doručení nastaly dne 19. 4. 2019, tj. podáním odvolání.

[22] Následné vyjádření stěžovatelky v odvolacím řízení žalovaný hodnotil jako vědomé udržování správce daně v omylu o neexistenci zastoupení, jelikož jej opět na nesprávné doručení neupozornila. Dle jeho názoru tak činila za účelem marného uplynutí prekluzivní lhůty, přičemž šlo o zneužití práva a k doručení napadeného rozhodnutí došlo již okamžikem doručení stěžovatelce. Prekluzivní lhůta pro stanovení daně tak neuplynula, protože žalovaný nadále navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III.c Vyjádření stěžovatelky

[23] Stěžovatelka ve vyjádření k závěrům rozšířeného senátu považovala za klíčové, že dle nich je i nadále důležité doručovat zástupci, přičemž účinky doručení nastávají až okamžikem kvalifikované reakce na nesprávně doručovanou písemnost. V projednávané věci přitom nevidí jinou možnost, než že napadené rozhodnutí bylo doručeno až po podání žaloby zástupcem stěžovatelky, tedy po uplynutí prekluzivní lhůty. Jakýkoliv jiný závěr zcela vyprázdní pravidla pro doručování, což by potlačilo právní jistotu daňových subjektů.

[24] K možnému zneužití práva v této věci stěžovatelka uvedla, že nepostupovala s cílem vědomě udržet správce daně v omylu. Vlastním jménem učinila pouze dvě podání. První z nich (odvolání) přitom za zneužití práva nepovažuje ani žalovaný, jestliže argumentuje tím, že platební výměry byly doručeny předpokládaným seznámením se zástupce s nimi. Ani druhým podáním (vyjádření v odvolacím řízení) se stěžovatelka nedopustila zneužití práva. S ohledem na probíhající letní prázdniny jí byla stanovena krátká lhůta k vyjádření, a proto reagovala sama, aniž by se zabývala otázkou správného doručování. Pokud by správce daně rozhodoval ve lhůtách stanovených interním pokynem, tak by ostatně k prekluzi nedošlo. Dle stěžovatelky je nutné vykládat zneužití práva v souladu s dosavadní judikaturou, která vede k restriktivnímu výkladu zneužití práva pouze pro výjimečné případy.

[25] V tomto ohledu je stěžovatelka přesvědčena, že u zneužití práva rozšířený senát mířil předně na komunikaci v průběhu daňové kontroly, kde dochází k časté interakci mezi správcem daně a daňovým subjektem. Pokud by zneužití práva mohlo vyplývat i z jednoho podání, znamenalo by to fakticky vytvoření nové povinnosti daňového subjektu upozornit správce daně na jeho omyl. To vybočuje z dosavadního přístupu, který klade na správce daně odpovědnost za dodržení pravidel.

[26] Stěžovatelka následně poukázala na to, že nyní projednávaný případ týkající se zdaňovacího období let 2014 až 2016 je totožný s případy zdaňovacích období let 2017 až 2019 a 2020 a 2021. V těchto případech správce daně původně stěžovatelce doměřil daň, nicméně nakonec po zásahu správních soudů žalovaný zrušil dodatečné platební výměry a řízení zastavil. K tomu stěžovatelka připomněla, že Nejvyšší správní soud je vázán svými rozhodnutími i mimo konkrétní případ s tím, že je namístě v souladu s principem incidentní retrospektivy napadený rozsudek zrušit.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[27] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je projednatelná. Následně přezkoumal rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti, namítaných důvodů, včetně důvodů, ke kterým je povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Kasační stížnost je **důvodná**.

[28] Kasační soud na tomto místě předesílá, že projednávaná věc je fakticky třetí, ve které se dluhopisy stěžovatelky a souvisejícími otázkami zabývá. Totožnými dluhopisy, ovšem ve vztahu k úrokům uplatněným v následujících zdaňovacích obdobích let 2017 až 2019, se již kasační soud zabýval (rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2024, č. j. 8 Afs 285/2023 - 77). Taktéž hodnotil „reciproční“ dluhopisy společnosti Techplast a jejich ekonomickou podstatu v návaznosti na projekt, který měl být realizovaný společně se stěžovatelkou (rozsudek NSS č. j. 2 Afs 200/2021 - 37). Na tato rozhodnutí v nyní projednávané věci

pokračování

navazuje. Pro úplnost lze dodat, že výsledkem dřívějších rozhodnutí bylo nakonec uznání úroků jako nákladů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů ze strany daňových orgánů (ve vztahu ke zdaňovacím obdobím let 2017 až 2019 viz rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2025, č. j. 16383/25/5200-11434-713082; ve vztahu ke zdaňovacím obdobím let 2020 a 2021 rozhodnutí ze dne 16. 6. 2025, č. j. 16021/25/5200-11434-713082).

IV.a K prekluzi práva stanovit daň

[29] Stěžovatelka předně namítala, že správce daně v rozporu se zákonem doručoval rozhodnutí přímo jí, a nikoliv jejímu zástupci. To mělo vést k marnému uplynutí prekluzivní lhůty pro stanovení daně. Námitka není důvodná.

[30] Nejdříve je nutné uvést, že městský soud neporušil zásadu kontradiktornosti řízení, jestliže se zabýval účinností doručování. Jak správně uvedl žalovaný, otázkou prekluze se správní soudy zabývají i bez námítky (již nález ÚS ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07). S tím úzce souvisí i otázky doručování písemností, které mohou mít vliv na běh prekluzivních lhůt. Kromě toho je nutné zkoumat doručování napadených rozhodnutí v souvislosti s lhůtou pro podání žaloby (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), jejíž splnění také soud zkoumá z úřední povinnosti (usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007 - 247, č. 1773/2009 Sb. NSS).

[31] V otázce doručování přímo daňovému subjektu namísto jeho zástupce a dopadů na zákonnost rozhodnutí existovala rozporná judikatura kasačního soudu. Věc proto projednal rozšířený senát, který vydal sjednocující rozhodnutí (viz část III tohoto rozsudku).

[32] K materiálnímu korektivu doručování rozšířený senát, při zohlednění významu práva na právní pomoc a s tím související možnosti se nechat zastoupit, uzavřel, že pokud „účastník učiní vůči správci daně podání obsahově reagující na doručanou písemnost sám, je třeba vycházet z toho, že o svém podání a s ním související doručovanou písemností vyrozumí nejpozději v den učinění tohoto podání i svého zástupce“ (usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 Afs 206/2023 - 102, bod 49). Tomu odpovídá i jasný závěr, že „[p]okud zmocnitel obsahově reaguje na podání (nejde o blanketní podání), nežádá o doručení písemnosti zástupci a není zřejmé, že možnost zmocnitele vyrozumět zmocněnce je nemožná nebo výrazně omezená (například z důvodu omezení osobní svobody), nastanou účinky materiálního doručení zmocněnci ke dni reakce zmocnitele“ (bod 64 tamtéž).

[33] Tato východiska jsou relevantní při doručování platebních výměrů stěžovatelce. Přímo jí podané odvolání na ně obsahově reagovalo (nešlo o blanketní podání). Z ničeho přitom nevyplývá nemožnost nebo omezenost kontaktu se zástupcem. Platí tak, že platební výměry byly řádně doručeny podáním odvolání. Uplatní se totiž uvedený předpoklad vyrozumění zmocněného zástupce stěžovatelkou.

[34] Pokud jde o doručování napadeného rozhodnutí, je poté rozhodné to, že stěžovatelka se správcem daně v odvolacím řízení opakovaně komunikovala napřímo (podala odvolání a následně i vyjádření), aniž by jej upozornila na to, že je vlastně zastoupena. Nešlo přitom o ojedinělé (jedno) podání, jak se snaží stěžovatelka nyní soudu předkládat. K takové situaci rozšířený senát uvedl, že když „daňový subjekt udržuje správce daně v omylu ohledně existence

zastoupení, typicky tím, že přes nesprávné doručení následně sám opakovaně jedná v řízení jako by jeho zastoupení zaniklo, je evidentní, že cíl zastoupení již nespočívá v zákonem předvídaných důvodech [...]. V takovém případě se pak jedná o zneužití práva na právní pomoc k zákonem nedovolenému účelu a bude namístě k zastoupení vůbec nepřiblížit“ (usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 Afs 206/2023 - 102, bod 60). V tomto ohledu je závěr rozšířeného senátu jasný a nyní rozhodujícímu senátu jej nepřísluší přezkoumávat či snad měnit, jak se domáhá stěžovatelka.

[35] Stěžovatelka se svým jednáním v odvolacím řízení dopustila zneužití práva, a to tím, že žalovaného udržovala v omylu ohledně existence svého zastoupení. Doručení napadeného rozhodnutí přímo stěžovateli tak bylo doručeno řádným.

[36] Ve vztahu k běhu prekluzivních lhůt v této věci to znamená následující. Tříleté prekluzivní lhůty (§ 148 odst. 1 daňového řádu) u přezkoumávaných období počaly běžet dne 1. 7. 2015 za zdaňovací období 2014, dne 1. 7. 2016 za zdaňovací období 2015 a dne 1. 7. 2017 za zdaňovací období 2016. První z nich by skončila dne 1. 7. 2018. Již předtím, dne 19. 9. 2017 správce daně nicméně za tato tři zdaňovací období zahájil daňovou kontrolu. Tím znovu počala běžet tříletá lhůta (§ 148 odst. 3 tamtéž), která by skončila shodně pro všechna období dne 19. 9. 2020. Platební výměry poté byly v souladu s výše uvedeným závěrem doručeny dne 19. 4. 2019 (bez vlivu na běh prekluzivní lhůty) a napadené rozhodnutí poté dne 25. 8. 2020. K pravomocnému stanovení daně tak došlo před uplynutím prekluzivní lhůty.

IV.b K úhradě dluhopisů

[37] Stěžovatelka dále namítala, že finanční prostředky z úpisu dluhopisů skutečně získala. Městský soud se nevypořádal s její argumentací, přičemž úroky měly být uznány za náklad snižující základ daně. Námitka je důvodná.

[38] Stejně jako v případě totožných dluhopisů, ovšem ve věci vztahující se k úrokům za zdaňovací období let 2017 až 2019 (rozsudek NSS č. j. 8 Afs 285/2023 - 77, body 46 a 47), Nejvyšší správní soud shledal, že se městský soud nevypořádal s podstatou stěžovatelčiny žalobní argumentace ve vztahu k úhradě dluhopisů.

[39] Žalovaný v napadeném rozhodnutí poměrně podrobně shrnul své hodnocení toho, jak transakce, které se měly vztahovat k úhradě dluhopisů, probíhaly (body 78 až 92 napadeného rozhodnutí).

[40] Stěžovatelka následně před městským soudem velmi konkrétně namítala (body 83 až 90 žaloby), že peněžní prostředky z dluhopisů obdržela a použila ke svému podnikání. Popsala, že účet u Československé obchodní banky byl zapojen do tzv. *cashpoolingu* s dceřinou společností DŘEVO TRUST, a.s. Před započítáním převodů peněžních prostředků za dluhopisy byl stav na účtu stěžovatelky záporný, a to – 6 901 897,51 Kč. Po ukončení převodu byl stav kladný, a to 13 120 419,49 Kč. Rozdíl ve prospěch účtu stěžovatelky tak činil 20 022 317 Kč. To odpovídá tomu, že obdržela 100 000 000 Kč za dluhopisy a odešlo 80 000 000 Kč na dividendy (rozdíl 22 317 Kč vznikl z běžných provozních plateb). Stěžovatelka měla získat deklarovaných 100 000 000 Kč. Stěžovatelka a společnost Techplast neměly v prosinci 2012 na svých účtech

pokračování

dostatek prostředků k provedení jednotlivých úhrad za dluhopisy a výplatu dividend. Byly proto použity různé právní tituly k jednotlivým platbám. Ty však byly provedeny. Výsledkem celé operace bylo podle stěžovatelky zaplacení celé kupní ceny za emitované dluhopisy, vyplacení dividendy a navýšení prostředků na účtu stěžovatelky o 20 000 000 Kč. Důvodem složitých finančních toků přitom dle stěžovatelky byla existence vzájemných závazků mezi zapojenými subjekty, přičemž dle ní i z přehledu finančních toků citovaných městským soudem vyplývá, že všichni účastníci transakcí platby za dluhopisy fakticky provedli.

[41] Městský soud k námitce nezískání finančních prostředků připomenul proběhlé transakce s tím, že „*vzhledem k časové souvislosti jednotlivých transakcí, které proběhly v rozmezí pouhých dvou dnů, nelze dospět k jinému závěru, než že jejich účelem bylo umožnit panu Š. získat dostatečné finanční prostředky na úhradu upsaných dluhopisů a [... částka 30 mil. Kč byla] použita opakovaně. Žalobkyně tak prostřednictvím emise dluhopisů nemohla získat částku v celkové výši 100 mil. Kč, a tudíž takovou částku následně použít k jí tvrzeným účelům*“ (body 139 až 142 a 243 napadeného rozsudku). To je nepřezkoumatelné vypořádání uvedené námitky, jelikož se městský soud nijak nevěnuje zcela konkrétní argumentaci a z ní plynoucích výpočtů, které stěžovatelka předkládá k vyvrácení závěrů správců daně. Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, jak stěžovatelce mohla být ve prospěch účtu skutečně připsána částka 100 mil. Kč, jak připustili žalovaný i městský soud (viz body 242 a 243 napadeného rozsudku) tak, aby to současně odůvodnilo závěr, že tyto prostředky vlastně nezískala, a to na základě úvahy o opakovaném použití těchto prostředků.

[42] Při tom jsou relevantní dřívější závěry kasačního soudu o tom, že zákon o daních z příjmů nestanovuje povinnost vedení odděleného účtu při emisi dluhopisů a že peníze jsou věci zastupitelné, což vede k tomu, že stěžovatelka nemůže po jejich smísení konkrétně určit, na jaký účel vynaložila ty či ony peněžní prostředky (rozsudek NSS č. j. 2 Afs 200/2021 - 37, bod 45). Touto námitkou se městský soud bude muset zabývat v dalším řízení.

IV.c K ekonomické podstatě dluhopisů

[43] Dále stěžovatelka namítla, že rozhodující je skutečný způsob užití získaných prostředků, a nikoliv původní záměry či účel emise. Její tvrzení byla přitom po celé řízení konzistentní. Získané prostředky v plném rozsahu využila pro svoji podnikatelskou činnost.

[44] V případě stěžovatelky bylo účelem emise dluhopisů umožnění podílu na společném projektu se společností Techplast a získání prostředků na výplaty dividend akcionářům, spolufinancování rozšíření a obnovu strojového vybavení a na výstavbu nového závodu po získání vhodného pozemku, ačkoliv nakonec do projektu nevstoupila stěžovatelka, ale fyzické osoby zastupující jednotlivé právnické osoby.

[45] Nejvyšší správní soud v tomto ohledu v související věci již uzavřel, že při posuzování racionality vynaložení výdajů je nelze zásadně považovat za daňově uznatelné v případě, že podnikatelský záměr, v jehož rámci byly výdaje vynaloženy, byl zcela iracionální či zjevně od počátku neuskutečnitelný (rozsudek NSS č. j. 2 Afs 200/2021 - 37, bod 50; obdobně poté také ze dne 30. 9. 2015, č. j. 2 Afs 13/2015-30, bod 22). Organům daňové správy nepřísluší hodnotit výhodnost či nevýhodnost konkrétního podnikatelského

rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 17. 5. 2023, č. j. 10 Afs 118/2021-74, bod 33). V případě společného projektu se společností Techplast, který měl být z nyní řešené emise dluhopisů financován, přitom kasační soud již v minulosti shledal, že nešlo o iracionální či neuskutečnitelný podnikatelský záměr (rozsudek NSS č. j. 2 Afs 200/2021 - 37, bod 51).

[46] Rovněž v případě záměru financovat z emise dluhopisů výplatu dividend kasační soud uvedl, že závisí pouze na podnikatelském rozhodnutí daňového subjektu, zda je pro něj výhodnější financovat výplatu dividendy z vlastních či cizích zdrojů. Nejedná se tedy typově o záměr, který by byl zcela iracionální (rozsudek NSS ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009-98, č. 2070/2010 Sb. NSS). Účel emise je tak legitimní a odůvodňující daňovou uznatelnost úroků z dluhopisů.

IV.d K výsledkům svědků

[47] Stěžovatelka taktéž namítala vady výsledku svědků Š. a Š.. Konkrétně uvedla, že jejich výpověď ve vztahu k existenci dluhopisů není možné mít za nevěrohodnou pouze pro jejich účast na dané emisi, a s ohledem na zásadu přímosti měl k jejich výsledku k otázce společného projektu se společností Techplast přistoupit městský soud.

[48] S ohledem na výše uvedené je tato námitka nepodstatná. Městský soud totiž shledal, i přes hodnocení výpovědi svědků jako nevěrohodných (bod 173 napadeného rozsudku), že dluhopisy byly řádně vydány (body 185 a 206 tamtéž). V otázce společného projektu se společností Techplast Nejvyšší správní soud na základě rozhodnutí v související věci nyní shledal, že nešlo o iracionální či neuskutečnitelný podnikatelský záměr (bod [45] tohoto rozsudku). V obou případech by tak namítaná údajná vada nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

V. Závěr a náklady řízení

[49] Nejvyšší správní soud uzavírá, že k prekluzi práva stanovit daň nedošlo. V souladu s rozhodnutími souvisejícími nyní s projednávanou věcí pak kasační soud dospěl také k závěru, že emise dluhopisů byla ekonomicky opodstatněná. Městský soud se ovšem nepřezkoumatelně zabýval tím, zda emitované dluhopisy stěžovatelky byly skutečně uhrazeny, a to s ohledem na její námitku počátečního a konečného stavu účtu (bod [40] tohoto rozsudku).

[50] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a rozsudek městského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[51] O náhradě nákladů řízení rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2026

Ivo Pospíšil
předseda senátu